

מסורת הש"ס

א (לעיל:קת.) **ב** (סוכה:ל): ע"ש כבודו ט: **ג** (מנחות כג:), **ד** לעיל קו. מנחות יג: (ספחים:טג.ו"ג, ו) ולעיל קא: **ה** לעיל דף עז ש"ג.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ר"ח כרנן וכו' בחזי ממיר ולא שרי ולא מקלש אלא א"כנא דרננן:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה מין וכו' אין דרך שירות בכך. מ"ן יומא דף נח ע"א:

שינויי נוסחאות

א ‏י"א קביעותא דמנא קביעותא הוא ואי בעי למישרא ואקריבי בהיכל לא מקריב ומ"ס לאר קביעותא הוא (כ"צ) ואלא ב"י כ"י זה דמי' לעיל קט ע"כ א"ת י: **ב** ‏ש"מ גורס השתא דאמרי' למאן: **ג** ‏י"ל שהרי דאייין. וכן להלן בסמוך (ש"מ, בכת"י: **ד**) ‏מיבול לא ילפי מתקוט' (ש"מ, בכת"י: **ה**) ‏י"א דפנים מחוץ (בכת"י, ש"מ, ח"ל הגר"ש מרש"י גראה שגרסמו היתא בגמלא ארצי'ג דפנים מחוץ ועיין משל"מ פי"ט מהל' מטה"ק ד"ה ומ"ס, גראה שגרסמו היתא כמו שהא' לפנינו וי"ש, עכ"ל. י"א ילפי רבנן ואפילו פנים מחוץ (כ"י:צ): **ו** ‏י"א ויפסל להו מה לי פסול יוצא מה לי פסול חסרון או (בכת"י, ש"מ): **ז** ‏אין חסרון דליתיה בוי' (כ"י:ק). י"א או דילמא יוצא איתיה בעיניה, חסרון כמאן (דאדור' [דאדור] דמי אמר בוי' (כ"י:צ): **ח** ‏י"ל דמר' (ש"מ, בכת"י: ודק"ס' כחז' שהיא היתקמא האמיתית: **ט**) ‏שחסרו כל שוין והקריבן (בכת"י, שו"כ'י ובי"ש), וכו"ה מתנשא לעיל כ"זכ' מטה"י: **י** ‏י"א העלכו או על האבן חייב רב אשי אמר מין (כ"י:צ:צ, קו). וכן ככ"ד, ש"מ, ק"י שם לכתא אשי. ונתי' ח"י שיעלה לישב דכ"י הכנ"ס'ס מלא דמית'י דכ"י רב אחאי שמואל: **יא** ‏י"ל והקריבה (ש"מ, בכת"י: יב) וגיבטלו שירים בוי' גליל ומתנת אמאי מתחן (ש"מ): **יג** ‏מה הקטרה האמורה בקומץ אין בוי' אף הקטרה האמורה בשיריים בוי' (בכת"י, ש"מ): **יד** ‏י"א אקלושי מקליש. וכן בסמוך (כ"י:ט, וכו"ה ברש"י): **טו** ‏י"ל דמיס' (ש"מ, בכת"י: וכו"ה לעיל קו ע"א: **טז**) ‏י"א נתן פרס (כ"י:ג, בי"ש), י"א נתן חזק פרס (כ"י:י, ד"ח). ולפנינו ע"פ דכ"י: ואלא בש"י לעיל קט ע"כ א"ת כד: **יז** ‏י"ל להקטרת (בי"ש, בכת"י: יח) ‏י"ב ואי היה אמרינן קביעותא דמנא קביעותא היא כיון דחסר כל שהוה והקריבו בחוץ פטור (בי"ש סתפר יש"מ): **יט** ‏את כויל' כ"ל' (ש"מ): **כ** ‏הבשער למטה שאינו ראוי (כ"י:ט): **כא** ‏י"ל להלך (ש"מ): **כב** ‏י"ל ובירין דכ"י: **כג** ‏י"ל דקומץ (ש"מ): **כד** ‏הדולתו שירים שאין בהם מעילה שקומץ (כ"י:ט): **כה** ‏י"ל רמו' (שכ"י:צ): **כו** ‏בקומץ ולא בלבונה שהקטיר כ"ל' (ש"מ): **כז** ‏ככ"י דילמא לא שרי: **כח** ‏דכ"י: הנוטק כהן שזבש, ולפנינו חוקן עש"י ככ"י. וגי' ש"מ וי"ק דאפילו למאן דאמר יש ביררה האין מתבאר בוי'. ופי"ט: **כח** ‏י"ל וקובל את דמו (כ"י:ט):

השוואת והמעלה פרק שלשה עשר זבחים

וקסבר ר"א [קביעותא] דמנא מילתא הוא הואיל ונתן שני [ע] חלאי פרם בכלי הקטרת [ו] היכל קצעה מנא ואי חסיר כל שהוא מיפסל הילכך בחוץ לא מיחייב עד שיקריב את כולו: ורננן סברי. קביעותא דמנא לאו כלום היא: **קצט ששה** לוגין. דהוא חזי ההין

לנסיי פר ונתנן ככלי ומשך ארבעה מהן והקריבן בחוץ חייב שהרי ראוין בפנים לאיל [ח]: **פטור**. דנאיר משלשת לוגין לא חוו בפנים: **רב אשי אמר**. לעולם כדמלה אצ"י דזהקטרה של פנים בחוץ פליגי וצמילף פנים מחוץ ודקא קשיא לך השמא חוץ מחוץ לא ילפי רננן כו' לא דמי ניסוך להקטרה דניסוך מהקטרה לא ילפי רננן ואע"ג דחוץ מחוץ אבל קטרת של פנים מקטרת של היכל ילפי ואע"ג דפנים מחוץ: **חסרון** דחוץ. הו"אין שלימים לחוץ ומסרו לאיצוד: **שמים חסרון**. ואם העלה את המשעיר בחוץ פטור: **או לא שמים חסרון**. וחייב לרננן כאליו כולו קיים: **איפסול** ליה. ואפי' הכי מיחייב עליה בחוץ ומה לי יואל ומה לי חסרון: **עד שיקריב כולו** [י]. אלמא כוליה דעינן: **מדרבי אליעזר פשיט מר**. בתמיה. רבי אליעזר אפי' צבולו קיים נמי פטור ואנן לרננן מיבעי לן דמחייבי צבולו קיים ומודו שחשך בפנים: **והאיכא חליצה**. שהצטר [ב] אינו ראוי להקטרה חוץ' צין אימורין למערכה ודכוותיה בפנים לאו העלאה היא דרחמנא אמר (ויקרא א') על העזים אשר על האש. וקס"ד דמתני' רבי יוסי היא דלמר' [לעיל קת.] אינו חייב עד שעלה לראש המזבח כהקטרת פנים: **כשהפכן**. החלצים למטה: **מתנ'י מנחה שלא נקמטה**. לא חזי לפנים הילכך המקריבה בחוץ פטור: **קמטה וחזר קומלה למוסר והקריבה בחוץ חייב** שכינא צה בפנים כשירה כדמתן בהקומץ (מנחות דף כג). נתעבר קומלה כשירה לא יקטיר ואם הקטיר עלתה לבעלים: **גמ' וגיטולי שירים לקומץ**. צרובה והוי כמאן דליתיה ולא ניחייב עליה וצמנחות (דף כג): **נמי פרכינן** לה גבי הקטרת פנים: **נאמר הקטרה בקומץ**. וקמץ והקטיר (ויקרא ג): **ונאמר הקטרה כשירים**. לא תקטירו ממנו אשה לה' (שם) **ו** כל שממנו לאשים לה' הוא צבל תקטירו דהיינו שירים: **אין קומץ מנטול קומץ**. ואפי' רבה עליו כדאמרנינן בהקומץ רבה (מנחות דף כג). ולקח מדם הפך ומדם השעיר הדבר ידוע שדם הפך מרובה מדם השעיר מכאן לעולין שאין מנטולין זה את זה: **מתנ'י הקומץ והלבונה**. של מנחת נדבה

שניהם מתירין את שירה לאכילה הילכך רבי אליעזר פוטר דצעי הקטרת כל הממיר: **אחד** **צפנים**. תחילה ואחר כך השני צחון: **חייב**. שזה גמר ובו הכל תלוי: **שני צויי** **לבונה**. מתירין לחם הפנים דכתיב (ויקרא כד) והיתה ללחם לאזכרה ואמרנן נאמר כהן אזכרה ונאמר להלן אזכרה מה להלן קומץ ממיר את השירים אף הלבונה ממרת את הלחם ובשירי מנחה כתיב (ויקרא ו) יאכלנו אהרן ובניו קדש קדשים מאשי ה' אין לנו [כא] אלא לאחר מתנות האשים: **גמ' מהו** **שיתיר כנגדו כשירים**. הקטיר קומץ לצדו על מנת להמיר חצי השירים וצורכן לחלקן [ע]: **מהו**. לאוכלן: **מישרא שרי**. פלגא לגמרי: **או אקלושי מקליש**. לאיסורא דכולהו שירים וקומץ [ב] ולבונה מרוייהו אכולהו שירים דמו [ד] וכי מקטיר אחד מקליש ליה איסורייהו ומיהו לא אישמרי מידי מינייהו לגמרי: פלוגתא דרבי מאיר ורבנן במנחות בהקומץ וז"א (דף טו). **מפגלין בחצי מסיי**. פיגל צקומץ [ב] או בלבונה שהקטיר קומץ ע"מ לאכול זית מן השירים חוץ לזמנו פיגול: **מישרא שרי**. דאי כי מקטיר ליה בשמיקה לא שרי כית מינייהו לגמרי היכי הוא מחשבה בזהא זית הא דומיא דזריקה דעינן דשרי לגמרי: **לא מישרא שרי כו'**. כלומר דילמא לא הא ולא הא והיכי פשיטא ליה לר' יתחק נפחא דאו הא או הא עבד: **אלא אליצא דר"א**. קמיצעיא דלמר לא מחייב עלה לחודיה צחון ומשום הכי מספקא ליה לרבי יתחק דילמא [ב] שרי: **ר"א כרבנן ס"ל**. ולא שריא ולא מיקלש. לשון קושיא הוא אמאי פשיטא ליה אליציה דאו הא או הא וסא ר"א מדקאמר לאו הקטרה הוא כרבנן דפליגי עליה דר"מ סבירא ליה: **אלא אליצא דרבנן דהכא**. דמחייבי אחד מינייהו אלמא הקטרה היא צפנים וקא מיצעי ליה למאי הילכתא הואי הקטרה למישרי פלגא או לאקלושי והכא ליכא למיפשט מדמחייבי עלה צחון ש"מ מישרא שרי דאי נמי לאקלושי אמאי הואי הקטרה לחיזי צחון עלה: **מתנ'י הוורק מקלש דמים**. כגון מתנה אחת ואפילו מחטאות הפנימיות שכל מתנותיהן מעכבות:

ק.י. זבחים

אב"ל בחסרון מודו ד"ה. ומסיק צחסרו מצפנים ומימה מאי קא משמע לן תנינא לעיל (דף קט:.) וכולן שחסרו כל שהוא כו' וכל הפסות היינו חסרו מצפנים: **אמר שמואל בשהפכן**. וכי תימא מאי קמ"ל סד"א דאין דרך הקטרה בכך:

מ"ן במינו אינו חוצין. והא דלמרנינן לעיל (דף עו:.) גבי רגל חצירו פסול * אין דרך שירות בכך: **קוביץ** מהו שיתיר כנגדו בשירים. פירש צקונטרס דהקטיר

קומץ לצדו על מנת להמיר חצי השירים וצורכן לחלקן מהו לאוכלן מישרא שרי פלגא לגמרי או אקלושי מקלש לאיסורא דכולהו שירים וקומץ [ב] ולבונה מרוייהו אכולהו שירים דמו [ד] וכי מקטיר חד איקליש ליה איסורייהו ומיהו לא אישמרי מידי מינייהו לגמרי עכ"ל והא דמתן בהקומץ רבה (מנחות דף כו). הקומץ והלבונה מעכבין זה את זה היינו דצעי שיהו שניהם דלא ליימי מנחה בלא לבונה וצעי קמילה ומכל מקום תימה דאפילו למאן דלמר [ע] מישרא שרי לה היאך מתעבר חלקו של קומץ ונראה לפרש דלאו לאשתריו צאכילה קאמר אלא דאי משרא שרי פלגא איך' פלגא צאסור' קיימא ואי אכיל לה לקי כמו אורכ צצר חטאת ואשם קודם זריקה ואי איקלושי מקליש לכולה מנחה לא לקי כלל אי נמי לענין מעילה וכי האי גוונא צנדרים צפרק נערה (דף סה). צבל מייגו גייז או אקלושי מיקליש כגון דנדרה מן תרין זיתין ושמע ארוס והפר לה ואכלתינן אי אמר מייגו גייז לקי' אי אמר מקלש קלש איסורא צעלמא הוא: **ואי א"ביא דר"מ דאמר מפגלין בחצי מתיר**. הך סוגיא דלא כריש לקיש דלמר לעיל צפרק צית שמאי (דף מה:.) טעמא דרבי מאיר משום דכל העושה על דעתו ראשונה הוא עושה וז"ע אי שטט סימן אחד וקבל [ב] אחד דמו וזרקו כיון דחשיב חצי ממיר אי אמרינן מישרא שרי ומיהו הא פשיטא אי לא גמר אחר כך שמיטמו לא שרי:

מהן בחוץ חייב ר' אליעזר פוטר עד שיקריב את השני ואחד בפנים ואחד בחוץ חייב ושני בזיכי לבונה שהקריב את אחד מהם בחוץ חייב ר' אליעזר פוטר עד שיקריב את השני ואחד בפנים ואחד בחוץ חייב: **גמ' בעי ר' יצחק נפחא** קומץ מהו שיתיר כנגדו בשירים מישרא שרי או קלושי יי' מיקלש אליבא דמאן אי אליבא [ד]רבי מאיר דאמר מפגלין בחצי מתיר מישרא שרי אי אליבא דרבנן דאמרי אין מפגלין בחצי מתיר לא מישרא שרי ולא מקלש קליש אלא אליבא דרבי אליעזר ר"א כרבנן סבירא ליה דאמר אין מפגלין בחצי מתיר [ב] אלא אליבא דרבנן דהכא מאי מישרא שרי או קליש מקלש תיקו: **מתנ'י ה"הוורק מקצת דם** [ע] בחוץ

צחון: **אחד** **צפנים**. תחילה ואחר כך השני צחון: **חייב**. שזה גמר ובו הכל תלוי: **שני צויי** **לבונה**. מתירין לחם הפנים דכתיב (ויקרא כד) והיתה ללחם לאזכרה ואמרנן נאמר כהן אזכרה ונאמר להלן אזכרה מה להלן קומץ ממיר את השירים אף הלבונה ממרת את הלחם ובשירי מנחה כתיב (ויקרא ו) יאכלנו אהרן ובניו קדש קדשים מאשי ה' אין לנו [כא] אלא לאחר מתנות האשים: **גמ' מהו** **שיתיר כנגדו כשירים**. הקטיר קומץ לצדו על מנת להמיר חצי השירים וצורכן לחלקן [ע]: **מהו**. לאוכלן: **מישרא שרי**. פלגא לגמרי: **או אקלושי מקליש**. לאיסורא דכולהו שירים וקומץ [ב] ולבונה מרוייהו אכולהו שירים דמו [ד] וכי מקטיר אחד מקליש ליה איסורייהו ומיהו לא אישמרי מידי מינייהו לגמרי: פלוגתא דרבי מאיר ורבנן במנחות בהקומץ וז"א (דף טו). **מפגלין בחצי מסיי**. פיגל צקומץ [ב] או בלבונה שהקטיר קומץ ע"מ לאכול זית מן השירים חוץ לזמנו פיגול: **מישרא שרי**. דאי כי מקטיר ליה בשמיקה לא שרי כית מינייהו לגמרי היכי הוא מחשבה בזהא זית הא דומיא דזריקה דעינן דשרי לגמרי: **לא מישרא שרי כו'**. כלומר דילמא לא הא ולא הא והיכי פשיטא ליה לר' יתחק נפחא דאו הא או הא עבד: **אלא אליצא דר"א**. קמיצעיא דלמר לא מחייב עלה לחודיה צחון ומשום הכי מספקא ליה לרבי יתחק דילמא [ב] שרי: **ר"א כרבנן ס"ל**. ולא שריא ולא מיקלש. לשון קושיא הוא אמאי פשיטא ליה אליציה דאו הא או הא וסא ר"א מדקאמר לאו הקטרה הוא כרבנן דפליגי עליה דר"מ סבירא ליה: **אלא אליצא דרבנן דהכא**. דמחייבי אחד מינייהו אלמא הקטרה היא צפנים וקא מיצעי ליה למאי הילכתא הואי הקטרה למישרי פלגא או לאקלושי והכא ליכא למיפשט מדמחייבי עלה צחון ש"מ מישרא שרי דאי נמי לאקלושי אמאי הואי הקטרה לחיזי צחון עלה: **מתנ'י הוורק מקלש דמים**. כגון מתנה אחת ואפילו מחטאות הפנימיות שכל מתנותיהן מעכבות:

חייב

עין משפט ונר מצוה

לכא א מיי' פי"ט מהל' מעה"ק הלכה ט והדגד ספק:

כא בג מיי' שם הלכה ה':

כא דהרז מיי' שם הלכה יד':

כב ד מיי' פט"ו מהל'

פסה"מ הלכה ח):

כג ח מיי' פי"ט מהל' מעה"ק הלכה יג':

מוסף רש"י

מין במינו חוצין. ואלו שניהם מין אחד (בבברות ט): ונאמרה הקטרה בשירים. כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה' (ויקרא ג) ואמרין כל שממנו לאשים, דהיינו שירים, הכי הוא צבל תקטיר, אלמא אכא הקטרה צאכיר (מנחות כג). מפגלין בחצי מתיר. דמתן (מנחות טו). פיגל צקומץ ולא בלבונה, בלבונה כלומר חושב בהקטרת האחד על מנת לאכול מן השירים למחר, י"מ אומר פיגול ותיכא אין זו כרת עד שיפגל בכל הממיר (ספחים טג). הוורק מקצת דם בחוץ. שלא נתן ארבע מנות אלא מתנה אחת (דף קט):